

ÅRSPLAN 2021-2022

1. MØYLAND BARNEHAGE

INNHOLD

1.	PRESENTASJON AV BARNEHAGEN	4
2.	BARNEHAGENS OVERORDNEDE MÅL	5
	BARNEHAGELOVEN §1 (2005)	5
	RAMMEPLAN FOR BARNEHAGER (2017)	5
3.	RAMMEPLAN FOR BARNEHAGER	6
	VERDIGRUNNLAGET I RAMMEPLANEN	6
	OMSORG	6
	LEK	7
	DANNING	8
	LÆRING	8
	VENNSKAP OG FELLESSKAP	9
	BARN MEDVIRKNING	10
	KOMMUNIKASJON, SPRÅK	11
4.	BARNEHAGENS SATSNINGSOMRÅDER	11
	Lek og læring - Kommunikasjon, språk og tekst - Den helsefremmende barnehagen	12
	Miljøfyrtårn barnehage	13
5.	FAGOMRÅDER står beskrevet fra s.14 til 19	124
6.	OVERGANGER	20
	NY I BARNEHAGEN	200
	OVERGANG BARNEHAGE-SKOLE	210
7.	FORELDREMEDVIRKNING	21
8.	SAMARBEID MED ANDRE INSTANSER	22
9.	PLANLEGGING, VURDERING OG DOKUMENTASJON	23
	ATIVITETSPLAN -GODKJENNET I SU	24

MØYLAND BARNEHAGE

Vestre Andebu vei 65
 Kontoret: 33438275/41222632
 Trollhaugen: 95029148
 Ulvekula: 47519632
 Harasvingen: 95028631
 e-post styrer
grethe.dahle@sandefjord.kommune.no

FORORD

Hvorfor har barnehagene årsplan?

Årsplan er et pedagogisk arbeidsredskap for ansatte i barnehagen og en dokumentasjon på barnehagens pedagogiske arbeid. Formålet er å vise hvordan barnehagen skal legge til rette for å imøtekomme Barnehagelovens krav og Rammeplanens føringer, ut ifra lokale tilpasninger. Årsplanen er veiledende for de ansatte i barnehagen og skal legges til grunn for barnehagens pedagogiske praksis. Innholdet i årsplanen skal være gjenkjennbar i barnehagens arbeid og gjenspeile de verdier og holdninger som alle ansatte skal bære med seg i møte med barn og foreldre/ foresatte.

Barnehagens psykososiale miljø

01.01.21 trådte revidert lov om Barnehager i kraft. Nytt i loven er beskrivelse av psykososialt barnehagemiljø, hvor formålet er å sikre at alle barn skal ha et godt og trygt psykososialt miljø i barnehagen. Dette krever at barnehagene skal ha forebyggende fokus og arbeide med nulltoleranse mot krenkelser, utestengelser og mobbing. Ansatte i barnehagene skal sikre at alle barn har et trygt og godt psykososialt miljø i barnehagen. Alle har dermed en plikt til å gripe inn dersom et barn blir krenket, mobbet eller utestengt.

Kommunalområde Kunnskap, Barn og Unge (KBU) har en visjon: *«Alle barn og unge skal sikres god oppvekst og gis likeverdige muligheter til å gjennomføre det videregående opplæringsløpet»*. Visjonen er i tråd med Barnehagelovens formål om å legge til rette for en god start i livet for alle barn. Samtidig viser visjonen sammenhengen i opplæringsløpet. Tidlig innsats er et kjent pedagogisk begrep som viser til viktigheten av å bistå barn og familier på et tidlig tidspunkt i livet. Grunnlaget for å kunne gjennomføre videregående skole legges allerede i barnehagen og vårt formål er å bidra med å danne robuste barn som håndterer livets opp- og nedturer. Sandefjord kommune skal jobbe målrettet med FNs bærekrafts mål og KBU har valgt å prioritere tre av disse:

«Alle barn og unge skal sikres god oppvekst og gis likeverdige muligheter til å gjennomføre det videregående opplæringsløpet»

Visjon kommunalområde KBU

1. Mål 3: God helse og livskvalitet
2. Mål 4: God utdanning
3. Mål 11: Bærekraftige byer og lokalsamfunn

Arbeidet med målsettingene sees i sammenheng med barns psykososiale miljø og visjonen til KBU.

I følge Helsedirektoratet (2015)* er psykiske lidelser og atferdsforstyrrelser landets mest kostnadskrevenne sykdomsgruppe. Kunnskap og tverrfaglig kompetanse gjennom hele utdanningsløpet, er den viktigste forutsetningen for å kunne forebygge en uheldig utvikling. Dette arbeidet starter i barnehagen. Formålet med ny barnehagelov sikrer at ansatte i barnehagene arbeider målrettet for dette. Barnehagenes eier har ansvar for at de ansatte får nødvendig kunnskap og kompetanse for å nå målene. Samtidig må barnehagene være bevisst på at en god barneutvikling forutsetter tett samarbeid med foreldre/ foresatte. Vår praksis skal være preget av åpenhet og oppfylle FNs bærekrafts mål om å samarbeide for å nå våre mål.

Vennlig hilsen

Annemarte Meland Bekkevold
Seksjonsleder barnehage

**Samfunnskostnader ved sykdom og ulykker 2015, Rapport IS-2839, Helsedirektoratet*

1. PRESENTASJON AV BARNEHAGEN

Møyland barnehage ligger i Andebu sentrum, men allikevel tett inntil naturen.

Barnehagen åpnet i august 2005. Barnehagen har pr i dag 78 plasser fordelt på 60 barn på tre avdelinger. Trollhaugen med barn fra 1-2 år, Ulvekula og Harasvingen med barn fra 2-6 år.

Vi er totalt 16 ansatte fordelt på styrer, spesial pedagog, pedagogisk ledere, fagarbeidere, assistenter og i år en lærling. Vi åpner dørene kl. 07.00 og stenger 16.30.

Barnehagen har fem planleggingsdager i et barnehageår, disse varierer fra år til år. Det er stengt mellom jul og nyttår. Vi holder også stengt tre uker i juli.

Vi i Møyland barnehage er vi glade i å være ute, vi er heldige som har skogen og alt det den tilbyr rett utenfor døren. Vi har en gapahuk med bål plass som blir flittig brukt bare noen meter fra barnehagen. Der er det mye som foregår, alt fra matlaging på bål, hyttebygging, spikking og mye annet som er gøy. Vi har også investert vi i en stor og flott grillhytte, som ligger innenfor barnehagens uteområde. Der er det også stor aktivitet.

Møyland barnehage skal være en barnehage som er preget av trivsel, glede, omsorg, humor, vennskap og lek.

Vi er fremdeles i en annerledes tid, i skrivende stund er vi på grønt nivå, men dette kan endre seg. Vi håper å slippe det. Det er ikke bestemt hvordan mat tilbudet blir i bhg. Dette er en sak som vil bli drøftet i samarbeidsutvalget.

Visjonen vår er:

Møyland barnehage vil jobbe for å få trygge og robuste barn.

Vi ønsker å jobbe for at barna i Møyland barnehage skal utvikle en god selvfølelse – Jeg betyr noe. - Jeg er god nok. - Jeg skal lære- derfor må jeg øve. - Jeg skal være inkluderende.

2. BARNEHAGENS OVERORDNEDE MÅL

BARNEHAGELOVEN §1 (2005)

«Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling. Barnehagen skal bygge på grunnleggende verdier i kristen og humanistisk arv og tradisjon, slik som respekt for menneskeverdet og naturen, på åndsfrihet, nestekjærlighet, tilgivelse, likeverd og solidaritet, verdier som kommer til uttrykk i ulike religioner og livssyn og som er forankret i menneskerettighetene».

Barna skal få utfolde skaperglede, undring og utforskertrang. De skal lære å ta vare på seg selv, hverandre og naturen. Barna skal utvikle grunnleggende kunnskaper og ferdigheter. De skal ha rett til medvirkning tilpasset alder og forutsetninger»

«Barnehagen skal møte barna med tillit og respekt, og anerkjenne barndommens egenverdi. Den skal bidra til trivsel og glede i lek og læring, og være et utfordrende og trygt sted for fellesskap og vennskap. Barnehagen skal fremme demokrati og likestilling og motarbeide alle former for diskriminering» (barnehageloven §1).

RAMMEPLAN FOR BARNEHAGER

Rammeplanen gir retningslinjer for barnehagens verdigrunnlag, innhold og oppgaver, og redegjør for barnehagens samfunnsmandat. Målet med rammeplanen er å gi styrer, pedagogiske ledere og det øvrige personalet en forpliktende ramme for planlegging, gjennomføring og vurdering av barnehagens virksomhet.

3.

4. RAMMEPLAN FOR BARNEHAGER

VERDIGRUNNLAGET I RAMMEPLANEN

«Barnehagen skal anerkjenne og **ivareta barndommens egenverdi**».

«Gjennom å delta i barnehagens fellesskap skal barna få mulighet til å utvikle forståelse for samfunnet og den verden de er en del av. Barnehagen skal **fremme demokrati** og være et inkluderende fellesskap der alle får anledning til å ytre seg, bli hørt og delta».

«Barnehagen skal ha en helsefremmende og forebyggende funksjon og bidra til å **utjevne sosiale forskjeller**. Barnas **fysiske og psykiske helse skal fremmes** i barnehagen»

«Barnehagen skal **fremme likeverd og likestilling** uavhengig av kjønn, funksjonsevne seksuell orientering, kjønnsidentitet og kjønnsuttrykk, etnisitet, kultur, sosial status, språk, religion og livssyn».

«Barnehagen skal fremme **respekt for menneskeverdet** ved å synliggjøre, verdsette og **fremme mangfold** og gjensidig respekt».

«Barna skal lære å ta vare på seg selv, hverandre og naturen. **Bærekraftig utvikling** omfatter natur, økonomi og sosiale forhold og er en forutsetning for å ta vare på livet på jorden slik vi kjenner det» (rammeplanen s. 7-11).

OMSORG

«Omsorg er en forutsetning for barnas trygghet og trivsel, og for utvikling av empati og nestekjærlighet. Barnehagen skal gi barna mulighet til å utvikle tillit til seg selv og andre. I barnehagen skal alle oppleve å bli sett, forstått, respektert og få den hjelp og støtte de har behov for. Barnehagen skal aktivt legge til rette for omsorgsfulle relasjoner mellom barna og personalet og mellom barna, som grunnlag for trivsel, glede og mestring» (rammeplanen s. 19).

Dette handler om voksenrollen og forståelse av barnas behov og utvikling. I Møyland barnehage betyr dette:

- En utstrakt hånd
- Et smil og en klem
- Et usikkert barn får bekræftende blick
- Et barn som vil prøve seg får oppmuntrende kommentarer

Barn krever nærvær **det handler om her og nå**. De står midt i nuet. Det krever at personalet er stadig nærværende, både fysisk og mentalt. Det er viktig, ettersom vi voksne skal være gode rollemodeller.

Omsorg skal prege alle situasjoner i hverdagslivet og komme til uttrykk når barn leker og lærer, i stell, måltider og påkledning.

God omsorg styrker barns forutsetninger for å utvikle tillit til seg selv og andre, gode relasjoner og til gradvis å ta større ansvar for seg selv og fellesskapet.

Styrke barnas **SELVFØLELSE** er en av de viktigste oppgavene vi i barnehagen samt foresatte har. At vi bekrefter barnet for hva det er, og ikke bare for hva det gjør, har stor betydning for hvordan barnet ser på seg selv. Barn trenger en god selvfølelse for å bli trygge, harmoniske, glade og robuste. Barn med god selvfølelse, som føler seg verdifulle og er trygge på hvem de er, vil ha lettere for å skape gode relasjoner til andre barn og voksne.

LEK

« Leken skal ha en sentral plass i barnehagen, og lekens egenverdi skal anerkjennes. Barnehagen skal gi gode vilkår for lek, vennskap og barnas egen kultur. Leken skal være en arena for barnas utvikling og læring, og for sosial og språklig samhandling. Barnehagen skal inspirere til og gi rom for ulike typer lek både ute og inne. Barnehagen skal bidra til at alle barn kan oppleve glede, humor, spenning og engasjement gjennom lek- alene og sammen med andre» (rammeplanen s. 20).

I Møyland barnehage ser vi på lek:

Lekens kjennetegn er at den er lysbetont, frivillig, på liksom og at den gir gode muligheter for utvikling. Leken er indre motivert og barnet har selvkontroll over sin medvirkning i leken, og tar ansvar for den. Fantasien får fritt spillerom.

I leken utvikler og styrker barnet sin identitet og selvfølelse. Den gode leken skaper trygghet, tilhørighet, anerkjennelse, mestring og en følelse av aksept og samhold. Barn lærer gjennom alt de opplever og erfarer, gjennom sanseintrykk, samspill, iaktakelse av andre barn og voksne.

Hva lærer barn av å leke?

- Å ta ulike roller
- Å forhandle og kompromisse
- Å kommunisere på ulike plan
- Å bearbeide ulike opplevelser og utvikle tanker og fantasier
- Å løse konflikter
- Å bygge vennskap
- Å forhandle om roller og posisjoner i et sosialt fellesskap der alle gir og får
- At alle kan bestemme litt – etter tur

DANNING

«Barnehagen skal støtte barna i å forholde seg prøvende og nysgjerrig til omverdenen og bidra til å legge grunnlag for modig, selvstendig og ansvarlig deltakelse i demokratiske fellesskap. Barnehagen skal fremme samhold og solidaritet samtidig som individuelle uttrykk og handlinger skal verdsettes og følges opp. Barnehagen skal bidra til at barna kan forstå felles verdier og normer som er viktige for fellesskapet. Barnehagen skal bidra til å fremme barnas tilhørighet til samfunnet, natur og kultur.

«I barnehagen skal barna få delta i beslutningsprosesser og utvikling av felles innhold. Barna skal støttes i å uttrykke synspunkter og skape mening i den verden de er en del av. Gjennom samspill, dialog, lek og utforskning skal barnehagen bidra til at barna utvikler kritisk tenkning, etisk vurderingsevne, evne til å yte motstand og handlingskompetanse, slik at de kan bidra til endringer» (rammeplanen s. 21).

I Møyland barnehage ser vi på danning på følgende måte:

- Tilrettelegge for meningsfulle opplevelser og støtter barnas identitetsutvikling og positive selvforståelse.
- Støtte barnas aktiviteter, engasjement og deltagelse i fellesskapet
- Synliggjøre og verdsette ulike behov, meninger og perspektiver i fellesskapet.
- Anerkjønne og følge opp barnas perspektiver og handlinger
- Utfordre barnas tenking og invitere dem inn i uformelle samtaler.

LÆRING

«I barnehagen skal barna oppleve et stimulerende miljø som støtter opp om deres lyst til å leke, utforske, lære og mestre. Barnehagen skal introdusere nye situasjoner, temaer, fenomener, materialer og redskaper som bidrar til meningsfull samhandling. Barnas nysgjerrighet, kreativitet og vitebegjær skal anerkjennes, stimuleres og legges til grunn for deres læringsprosesser. Barna skal undersøke, oppdage og forstå sammenhenger, utvide perspektiver og få ny innsikt. Barna skal bruke hele kroppen og alle sanser i sine læringsprosesser» (rammeplanen s. 22).

I Møyland barnehage betyr dette:

MESTRING

Mestringsfølelse er viktig for utvikling og motivasjon. Følelsen av å lykkes gir mestringsfølelse. Ved å ta tak i barnas sterke sider og deres utviklingsnivå, er det større sjanser for at barna opplever mestring ``jeg er og jeg kan``.

PROGRESJON

Progresjon i barnehagen innebærer at alle barna skal utvikle seg, lære seg og oppleve fremgang.

- Barnehagen skal legge til rette for barnas lek og stimulere lysten til å leke, utforske, lære og mestre.
- Barnehagen skal bidra til at barna skal få brukt hele kroppen og alle sanser i sine læringsprosesser.
- Barna er ulike fra starten, de lærer og utvikles på ulike måter. Felles for alle er at de lærer best hvis de har en positiv opplevelse av seg selv (god selvfølelse), samt tillit til egen evne og ressurser (god selvtillit)
- Barn som er motivert vil ha en indre drivkraft og et ønske om å komme videre.

VENNSKAP OG FELLESSKAP

«Sosial kompetanse er en forutsetning for å fungere godt sammen med andre og omfatter ferdigheter, kunnskaper og holdninger som utvikles gjennom sosialt samspill. I barnehagen skal alle barn kunne erfare å være betydningsfulle for fellesskapet og å være i positivt samspill med barn og voksne» (rammeplanen s. 22).

«Barnehagen skal bidra til barnas trivsel, livsglede, mestring og følelse av egenverd og forebygge krenkelser og mobbing. Om et barn opplever krenkelser eller mobbing, må barnehagen håndtere, stoppe og følge opp dette» (s.11).

I Møyland barnehage fremmer vi vennskap og fellesskap på følgende måte:

Sosial kompetanse handler om å lykkes i å omgås andre!

Sosial kompetanse består av ulike sosiale ferdigheter som er vesentlig å mestre:

-Empati og rolletaking – innlevelse i andres følelser og forståelse for andres perspektiver og tanker

-Prososial atferd – positive sosiale holdninger og handlinger som å hjelpe, oppmuntre og dele med hverandre

-Selvkontroll – å kunne utsette egne behov og ønsker i situasjoner som turtaking, kompromisser og felles avgjørelser. Og å takle konflikter.

-Selvhevdelse – hvordan en kan hevde seg selv og egne meninger på en god måte. Tørre å stå imot gruppepress, og bli med på lek og samtaler som allerede er i gang.

-Lek, glede og humor – å kunne skille lek fra annen aktivitet, tolke lekesignaler, la seg rive med, føle glede, slappe av, spøke og ha det gøy.

Vi i Møyland barnehage er opptatt av:

- Å ha god tid til å snakke **med** barna, ut fra deres nivå
- Å formidle forklaringer og samtaler gjennom anerkjennende væremåte
- Å hjelpe barna til å bli selvstendige og kompetente
- Å styrke barnas selvfølelse, slik at de tør å være seg selv
- At barna skal lære å føle empati og omtanke ovenfor andre mennesker
- Å være en god læringsarena

MOBBING I BARNEHAGEN

Mobbing blant småbarn kan forebygges ved at vi voksne i barnehagen er oppmerksomme på det enkelte barns trivsel og på samværmønstre i barnegruppen.

Mobbing i barnehagen kan stoppes av aktivt deltagende voksne som griper inn når det er nødvendig. Foreldrene har også en sentral rolle. Hvordan snakker man høyt om andre mennesker? Er det framsnakking og ikke baksnakking hos dere? Oppstår det mobbing i barnehagen må dette tas på største alvor, vi har 0 toleranse for mobbing. Vi vil kalle inn alle parter -foreldre til de involvert, dette vil bli fulgt opp og tatt på alvor.

TRAFIKKSIKKERHET

Voksne har hovedansvaret for barns sikkerhet i trafikken og har en forpliktelse å være gode forbilder, og derved gi barn gode holdninger. Barnehagen tar derfor arbeidet med trafiksikkerhet på største alvor og har utarbeidet tiltak som sikrer dette for barnehagens drift og egne rutiner for turer til fots.

BARNS MEDVIRKNING

«Barnehagen skal være bevisst på barnas ulike uttrykksformer og tilrettelegge for medvirkning på måter som er tilpasset barnas alder, erfaringer, individuelle forutsetninger og behov. Også de yngste barna og barn som kommuniserer på andre måter enn gjennom tale, har rett til å gi uttrykk for sine synspunkter på egne vilkår» (rammeplanen s. 27).

I Møyland barnehage betyr det at:

Rammeplanen og Barnehageloven § 3 sier:

Barn i barnehagen har rett til å gi uttrykk på sitt syn på barnehagens daglige virksomhet.

Barn skal jevnlig få mulighet til aktiv deltakelse i planlegging og vurdering av barnehagens virksomhet.

Barnets synspunkter skal tillegges vekt i samsvar med dets alder og modenhet.

Å arbeide med barns medvirkning, handler først og fremst om hvordan vi som personal i barnehagen tenker om og ser på barn. Barn må møtes med anerkjennelse. Derfor er holdningsarbeid i personalgruppen viktig. Barns medvirkning skjer bla gjennom involvering i de daglige gjøremål og alle de andre aktivistene i barnehagen.

5. BARNEHAGENS SATSNINGSOMRÅDER

LEK OG LÆRING

Leken er barns viktigste samværsform, og er en arena for utvikling og læring. Gjennom leken får barna erfaringer med vennskap, fellesskap og språklig samhandling. Leken skal ha en sentral plass i barnehagen, og lekens egenverdi skal anerkjennes.

Læring i barnehagen skjer gjennom samhandling og meningsfulle opplevelser. Barnas undring, nysgjerrighet og vitebegjær skal være utgangspunkt for barnas læringsprosesser. Barna utvikler grunnleggende kunnskaper og ferdigheter gjennom lek og hverdagsaktiviteter.

Lystbetont lek og læring gir glede, energi og engasjement. Dette krever at personalet legger vekt på høy kvalitet på samspill og relasjoner, det fysiske miljøet og barnehagens pedagogiske innhold, og ser disse kjernekomponentene i en helhet. Trygge og omsorgsfulle relasjoner i barnehagen er en forutsetning for god lek og læring.

MÅL Barna opplever et spennende, lystbetont og meningsfylt miljø for lek og læring.

INKLUDERENDE FELLESSKAP

Barnehagen er en av de viktigste arenaene i samfunnet for inkludering, og den har et uttalt ansvar for å fremme inkludering og demokratiske verdier. Det er viktig at barn tidlig får erfaringer med, og lærer å bidra til et inkluderende fellesskap.

Å være inkludert vil si å delta i barnehagens fellesskap sammen med de andre barna, ut i fra egne evner og behov og med mulighet til å påvirke fellesskapet.

Å oppleve seg som deltaker i fellesskapet er viktig for psykisk helse og åpner for kommunikasjon og vennsbygging, og hindrer mobbeadferd. Grunnleggende for inkludering er at vi møter hverandre med et positivt syn på forskjellighet.

MÅL: Hvert barn skal oppleve å bli inkludert i barnegruppen.

KOMMUNIKASJON, SPRÅK OG TEKST

«Barnehagen skal være bevisst på at kommunikasjon og språk påvirker og påvirkes av alle sider ved barnets utvikling. Gjennom dialog og samspill skal barna støttes i å kommunisere, medvirke, lytte, forstå og skape mening» «Alle barn skal få god språkstimulering gjennom barnehagehverdagen, og alle barn skal få delta i aktiviteter som fremmer kommunikasjon og en helhetlig språkutvikling» (rammeplanen s. 23).

I Møyland barnehage fremmer vi kommunikasjon og språk på følgende måte (Rammeplanen s.48):

- Barna skal få uttrykke sine følelser, tanker, meninger og erfaringer på ulike måter.
- Barna skal bruke språket til å skape relasjoner, delta i lek og som redskap til å løse konflikter.
- De skal videreutvikle sin begrepsforståelse og bruke et variert ordforråd.
- Leke, improvisere, og eksperimentere med rim, rytme, lyder og ord.
- Møte et mangfold av eventyr, fortellinger og ulike uttrykksformer.
- Spenning og glede ved høytlesning, fortellinger, sang og samtaler.
- Utforske og få kjennskap til ulike språkuttrykk eksempel «lekeskrive» tegning og bokstaver (lyd og hvordan ser de ut)

DEN HELSEFREMMEDE BARNEHAGEN

God helse er viktig for barns utvikling og evne til mestring. Barnehagene er en viktig arena for god helseutvikling.

Formål

Helsefremmende arbeid i barnehagene skal bidra til god helse, trivsel og gode holdninger for barn og ansatte.

Barnehagen skal arbeide systematisk for å fremme psykisk helse og godt psykososialt miljø. De ansatte ivaretar barna, skaper et inkluderende miljø og arbeider for et godt psykososialt miljø som forebygger mobbing og krenkelser.

Alle barna er fysisk aktive minst 90 minutter hver dag. Aktiviteten kan deles opp i flere bolker, ute og inne. Naturopplevelser og nysgjerrighet er sentralt i barnas hverdag. Aktivitetene bør være varierte.

Ansatte bidrar til at måltidene er helsefremmende og at barna får gode matvaner. Vann er tørstedrikk, utenom måltidene da det serveres økologisk melk.

Barnehagen har fokus på god hygiene. Barnehagen bidrar til at barna får gode hygienevaner. Vask av hendene etter toalettbesøk og før måltid er eksempler på vaner som barnehagen kan bidra til å etablere.

Barnehagen skal ha godt samarbeid med foresatte og andre tjenester, som helsestasjonen og frisklivsenteret. De sistenente etter behov.

Barns medvirkning vektlegges. Barna engasjeres og tas med i diskusjoner om tiltak og tilbud som angår dem.

Barnehagen arbeider systematisk med ulykkesforebyggende arbeid. Det arbeides med å forholde seg til trafikk og andre sikkerhetsfremmende og ulykkesforebyggende tiltak for å skape robuste og trygge barn.

MILJØFYRTÅRN BARNEHAGE

Møyland barnehage er en Miljøfyrtårn barnehage.

De ansatte sammen med barna har stort fokus på miljøarbeid. Vi er svært interessert i jorden vår, og hva som er bra og dårlig for miljøet rundt oss. Vi er opptatt av å plukke søppel rundt barnehagen, og ellers når vi er på tur i nærmiljøet. Barnehagens beliggenheter er i natur fine omgivelser. Vi har fokus på hvor viktig det er å ta vare på alt liv rundt oss.

- Vi skal ha fokus på søppel og sortering av avfall. De største barna skal være forbilder for de små, og vi skal lære alle å sortere papir, plast, glass og metall, batterier, lysstoff rør og restavfall. Barna er med på papirsøppeltømmingen og batteri/lysstoff rør, da dette leveres i Andebu sentrum.
- Vi kaster ikke leker dersom de kan repareres, eller brukes til andre ting. Barna er med å reparerer det som eventuelt er ødelagt.
- Vi skal lære barna om økologiske matvarer, og vi skal velge økologisk frukt/grønnsaker når vi handler inn til barnehagen. Vi skal se etter svanemerket og returmerket på varer som vi kjøper inn.
- Vi sår frø om våren, både grønnsaker og blomster. Barna er med på hele prosessen, sår, vanner, gjødsler og høster.
- Vi skal oppfordre foreldrene til å ha med « passe nok» mat til frokost. Ikke mere enn barna vanligvis spiser. Vi ser at det er mye som blir kastet av det som er igjen i matboksene.
- Vi skal bruke handlenett og handle kurven vår når vi handler, og ikke plastposer.
- Vi skal oppfordre foreldrene til å bruke nett/ sekk til klær, ikke poser.

5. FAGOMRÅDER

Rammeplanen beskriver 7 fagområder vi skal ha fokus på gjennom året. Barnehagen skal se fagområdene i sammenheng, og alle fagområdene skal være en gjennomgående del av barnehagens innhold.

«Barna skal utvikle kunnskaper og ferdigheter innenfor alle fagområder gjennom undring, utforskning og skapende aktiviteter» (rammeplanen s. 47).

Arbeidet med fagområdene vil komme til uttrykk i avdelingenes planer.

Kommunikasjon, språk og tekst

Kropp, bevegelse, mat og helse

Kunst, kultur og kreativitet

Natur, miljø og teknologi

Antall, rom og form

Etikk, religion og filosofi

Nærmiljø og samfunn

Møyland barnehage jobber vi med fagområdene og progresjon på følgende måte:

Rammeplanen sier at hvert fagområde dekker et vidt læringsfelt og vil sjelden opptre isolert. Flere områder vil være representert samtidig i et temaopplegg og i forbindelse med hverdagsaktivitet. Alle barn skal innom følgende syv fagområder i løpet av et barnehageår. Arbeidet med fagområdene tilpasses barnas alder, interesser, kunnskap og ferdigheter.

FAG OMRÅDER	KOMMUNIKASJON, SPRÅK OG TEKST	KROPP, BEVEGELSE, MAT OG HELSE	KUNST, KULTUR OG KREATIVITET
MÅL:	- Bidra til at barna får utforske og utvikle sin språkforståelse, språkkompetanse og et mangfold av kommunikasjonsformer -Gi barna et språkmiljø der barna får positive erfaringer med å bruke	- Å gi barna utfordringer gjennom fysisk aktivitet i varierte former. -Bidra til at barna blir kjent med kroppen sin. - La barna få et positivt forhold til egen kropp.	-Gi barna opplevelser gjennom drama og musikk. -Gi barna mulighet til selv å uttrykke seg estetisk. -Formidle kunst og kultur.

	språket som kommunikasjonsmiddel. -Skape nysgjerrighet, bevissthet og utvikling. -Utforske muntlig språk og skriftspråk.	-Utvikle bevissthet om egne og andres grenser. -Jobbe med selvstendighetstrening. -Gi erfaringer med gode vaner innenfor kosthold, hygiene og fysisk helse.	-Skape skaperglede. -Gi barna estetiske erfaringer. -Tilrettelegge for samhörighet og kreativitet.
Tiltak for 1-2 åringen	-Bruke språkposer og eventyr. -Lytt til lyder, rytmer og regler -Bruke pekebøker og enkle lesebøker -Fortellinger med konkreter og bilder -Samtale og repetisjon av ord -Bevegelsessanger og enkle barnesanger Bruke språket bevist i matsituasjon, stellesituasjon.	-Bruke barnehagens uteområde daglig -Bli bevist på egen kropp, lære navn på kroppsdelene -Går på tur en eller flere dager i uken -Gi barna mestringsoppgaver som av- og påkledning. -Gi barna opplevelser ved å smake på ulike matretter og å fokusere på sunt kosthold -Delta i lek og aktiviteter sammen med andre barn - Lære om hygiene f. eks håndvask	-Bruke enkle barnesanger med konkreter og instrumenter -Dramatisere eventyr -Bruke ulike teknikker som male med fingrene, pensel -Bli kjent med egen kulturell tilhörighet
Tiltak for 3-4 åringen	-Bli kjent med bøker, sanger, regler og bilder - Skape et språkstimulerende miljø og oppmuntre til å lytte,	- La barna få utfordringer i uteleken og på tur som klatre, sykle, springe hoppe, balansere, ake, huske m.m.	- Gi barna rikelig og variert materialer til å bruke sin kreativitet, - Synge, spille og bruke instrumenter

	samtale og leke med lyd, rim, rytme - Jobbe med å løse konflikter sammen og kunne uttrykke seg med ord. - Jobber med munnmotorikk - Bli kjent med eventyr	- La barnet få utforske og være kreativ med fingrene, klippe, lime, tegne, male, perle og modellere - Stille krav og oppmuntre barnet til å klare selv ved av-og påkledning, toalett situasjon, hente saker og ting, rydde og dekke på/av bordet. - Få kjennskap til menneskekroppen. - Lære om hygiene (håndvask).	- Bli kjent med egen barnekultur
Tiltak for 5 åringen	- La barna aktivt få delta i samtaler og diskusjoner, og å være med på å ta avgjørelser. - Gi barnet ansvars- og mestringsoppgaver i forbindelse med skolestart. - Gi barna mulighet til å håndtere og å løse konflikter selv, slik at barna får en forståelse for rett og galt. - Lese høyt for barna og samtale om hva som har blitt lest. - Lese rim og regler	-Sette grenser for egen kropp og respektere andres grenser - Få respekt for egen og andres kropp og at alle er forskjellige -Videreutvikle kroppsbeherskelse, grovmotorikk, finmotorikk, rytme og motorisk følsomhet. - Snakke om kosthold. - Utfordre barna motorisk. - Gi utfordrende bevegelsesmiljøer, sanseopplevelser og kroppslig lek ute og inne.	- Motivere barna til selv å dramatisere - Jobbe med sang, rytmer og instrumenter - Å få utforske gjennom kreativitet og fantasi. - Bli kjent med ulike formings teknikker.

	- Øver på å lytte oppmerksomt til språkets lyder		
FAG OMRÅDER	NATUR, MILJØ OG TEKNOLOGI	ETIKK, RELIGION OG FILOSOFI	NÆRMILJØ OG SAMFUNN
MÅL:	-Barna skal få opplevelser og erfaringer i naturen -La barna bli kjent med planter, insekter, dyr, årstider og vær. -Lære barna å ta vare på naturen (miljøvern) og bidra til en bærekraftig utvikling. -Opplive gleder i naturen, og oppleve naturen som arena for lek og læring.	-Få kjennskap til samfunnets grunnleggende normer og verdier. -Lære barna empati og respekt for hverandre. Og forstå verdien av likheter og ulikheter i et felleskap -La barna bli kjent med enkelte høytider og tradisjoner som er representert i barnehagen. -Undre seg over eksistensielle, etiske og filosofiske spørsmål.	-Gjøre barna kjent med eget nærmiljø, samfunnet og verden. -Kunnskap om lokale tradisjoner, samfunnsinstitusjoner og yrker. -Lære om kulturelt mangfold, ulike levevis og ulike familie former. -Erfare at det skal tas like mye hensyn til gutter og jenter -Få kjennskap til samisk språk, kultur og tradisjon og kjennskap til nasjonale minoriteter. -Få erfaring med å lytte, forhandle og diskutere og få begynnende kjennskap til menneskerettighetene
Tiltak for 1-2 åringen	-Går tur i skogen, uteområde i nærmiljøet. - Få kunnskap om dyr og dyreliv – tur til Signo	- Hvert barn skal få omsorg, trøst, empati. - Alle barna skal bli sett og hørt.	-Går tur i skogen, både i barnehagens uteområde og skogen i nærheten.

	- Oppleve forskjellige årstider. - Bli kjent med ulike materialer fra skogen - Bli kjent med lkt	- Få kjennskap til verdier for hvordan være i et felleskap - Møte høytider og tradisjoner som jul og påske i barnehagen.	-Turer til gapahuken/ parkene i sentrum og kunstgressbanen -Ta del i fellessamlinger og felles aktiviteter innad i barnehagen
Tiltak for 3-4 åringen	- Gå på turer i skogen, iaktta, utforske og undre seg. - Sortere papp/papir/plast og matavfall. -Få kjennskap til insekter og dyreliv. - Få erfaringer om forskjellige årstider - Få kjennskap til menneskers livssyklus - Vi sår og planter til drivhuset og kassene	- Lære å vente på tur - Jobbe med empati - Jobbe med sosial kompetanse (steg for steg). - Møte tradisjoner og høytider som jul og påske i barnehagen - Utvikle interesse og respekt for hverandre. - Utforske og undre seg over situasjoner.	- Markere samenes nasjonaldag - Samarbeide om felles regler i bhg - Bli kjent med ulike tradisjoner, levesett og familie former. Går tur i skogen, både i barnehagens uteområde og skogen i nærheten. -Turer til gapahuken/ parkene i sentrum og kunstgressbanen
Tiltak for 5 åringen	-La barna gjøre enkle eksperimenter - Få innblikk i de ulike årstider, og hva som særpreger de. - Lage mat fra naturen - Få kunnskap om søppel og resirkulering -Bruke og digitale verktøy	- Lære barna å akseptere ulikheter og respekterer alle for den de er - Få kjennskap til tradisjoner og høytider som jul og påske i barnehagen. -La barna få mulighet til å komme med egne ideer og synspunkter	- Besøke skolen/Sfo - Være bevisst på å gi guttene og jentene varierte utfordringer - Lære om mobbing - Sommertur - Kunne medvirke i egen hverdag og utvikle tillit til

	- Vi sår og planter til drivhuset og kassene	- Jobber med sosialkompetanse - Få en forståelse for at det finnes ulike måter å forstå ting på og leve sammen på.	deltakelse i samfunnet.

FAG OMRÅDET	ANTALL,ROM OG FORM
MÅL:	Gi barna gleden over å oppdage, utforske og skape strukturer. Hjelp barna til å forstå sammenhenger i naturen, samfunnet og universet. Legge til rette for at barna utforsker og oppdager matematikk i dagligliv. La barna erfare problemløsning. Barna skal kunne leke og undersøke sammenligning, sortering, plassering, orientering, visualisering, former, mønster, tall, telling og måling.
Tiltak for 1-2 åringen	- Ha tilgjengelig: innpassings pusle spill, putte boks, duplo for barna. - Ha forskjellige gjenstander i forskjellige størrelser f. eks dyr. - Vi bruker bøker, spill - Tallene 1,2,3
Tiltak for 3-4 åringen Tiltak for 5 åringen	-Ha tilgjengelig spill som puslespill, spill m/terning og symboler. - Leke med lego og konstruksjonslek - Bruke enkle matematiske begreper. Tallene 1,2,3,4,5,6, - Bruke kroppen for å utvikleromforståelse - Utforske vekt og mål - La barna måle opp og telle ved matlaging. - Jobbe med tall og former i Maxi gruppen - Spille spill

	- Konstruere - Forske og snakke om ulike størrelser, lengder vekt og tid - sortering og kategorisering - Bruke matematiske begreper, som rektangel, kvadrat, sirkel, trekant - Bruke kroppen for å erfare romforståelse -Sortere etter form og farge

6. OVERGANGER

NY I BARNEHAGEN

«Barnehagen skal i samarbeid med foreldrene legge til rette for at barnet kan få en trygg og god start i barnehagen». «Når barnet begynner i barnehagen skal personalet sørge for tett oppfølging den første tiden slik at barnet kan oppleve tilhørighet og trygghet til å leke, utforske og lære» (rammeplanen s. 33).

Våre tiltak for å oppnå god overgang fra hjem til barnehage:

OPPSTART I BARNEHAGEN

Det er stor overgang for de yngste barna å starte i barnehagen. Vi tilbyr derfor to-tre besøksdager før barnehageåret starter. Foreldrene og barn får et lite innblikk på hvordan det er her i Møyland barnehage.

Oppstart i august er som regel tre dager tilvenning. Vi har en oppstarts samtale etter noen dager. Det er mye nytt å forholde seg til, derfor anbefaler man at barna får litt korte dager på starten.

OVERGANG INNAD I BARNEHAGEN (Detter er den vanlige praksisen)

Vi spiser daglig frokost på ``fellelsen``, barna blir kjent med barn, personal og avdelingene. Avdelingene er åpne så man kan leke på tvers av avdelingene. Barna blir også kjent med barnehagens personal da de hjelper til når det avholdes avdelingsmøter. (Når det nærmer seg overflytting er man på besøk og leker og spiser lunsj på den avdelingen man skal overflyttes til. Da er personalet selvfølgelig med. Foreldre får tilbud om en overgangs samtale der pedagogen på Trollhaugen og den nye pedagogen er sammen med foreldrene om informasjonen vedrørende barnet.

OVERGANG BARNEHAGE-SKOLE

«Barnehagen skal i samarbeid med foreldrene og skolen legge til rette for at barna kan få en trygg og god overgang fra barnehage til skole og eventuelt skolefritidsordning. Barnehagen og skolen bør utveksle kunnskap og informasjon som utgangspunkt for samarbeid om tilbudet til de eldste barna i barnehagen. Barnehagen må ha samtykke fra foreldrene for å dele opplysninger om enkeltbarn med skolen» (rammeplanen s. 33).

Våre tiltak for å oppnå god overgang til skolen:

- Sandefjord kommune har laget et års hjul som beskriver samarbeid og aktivitet for barna (og deres foreldre) som skal begynne på skolen.
- Barnehagen har egen plan for tilbudet til skolestarterne, som foreldrene får utdelt.
- Barnehagen skal i samarbeid med foreldrene overbringe informasjon om barnets trivsel og utvikling til skolen, slik at skoletilbudet i størst mulig grad er tilrettelagt.

De eldste barna i barnehagen blir kalt **MAXI**. Det utarbeides egen plan for denne gruppen, som Maxiforeldrene får.

- Maxi har skoleforbredende aktiviteter 1-2 ganger pr uke
- De spiser lunsj sammen på ``fellesen`` - **IKKE I KORONA TIDEN**
- De går på turer sammen - **IKKE I KORONA TIDEN**
- Maxi-gruppen går på besøk til skolen/SFO på våren. Der blir vi kjent med bygninger og skolegård - **IKKE I KORONA TIDEN**
- Prøveskole hvor barna får hilse på lærer og andre elever
- Styret har kontaktmøter med rektor

7. FORELDREMEDVIRKNING

«Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling» (barnehageloven §1).

«Samarbeidet mellom hjemmet og barnehagen skal alltid ha barnets beste som mål. Foreldrene og barnehagens personalet har et felles ansvar for barnets trivsel og utvikling». «Barnehagen skal begrunne sine vurderinger overfor foreldrene og ta hensyn til foreldrenes synspunkter. Samarbeidet skal sikre at foreldrene får medvirke til den individuelle tilretteleggingen av tilbudet.

Både foreldrene og personalet må forholde seg til at barnehagen har et samfunnsmandat og verdigrunnlag som det er barnehagens oppgave å forvalte» (rammeplanen s. 29).

Hver barnehage skal ha et foreldreråd og et samarbeidsutvalg (SU).

Foreldremedvirkning og samarbeid i Møyland barnehage:

I Møyland barnehage jobber vi for å utvikle et godt forhold til barn og foreldre. Vi ønsker et samarbeid preget av gjensidig tillit og respekt, der begge parter kan og tør være åpne overfor hverandre. Både familie og barnehage har som mål at barnet skal ha et trygt og godt sted å være.

Vi oppfordrer foreldre til å delta aktivt ved foreldresamtaler. Vi inviterer til foreldremøte 1 eller 2 ganger i året.

Alle foreldre i barnehagen utgjør et foreldreråd. Foreldrerådet kan ha møter for å diskutere barnehagens indre liv, eller lignende, styrer kan være representert hvis ønskelig.

Foreldrene velger en foreldrekontakt samt en vara pr. avdeling. Disse sitter i samarbeidsutvalget (SU). Der sitter også tre representanter fra personalet og styrer.

Dere foreldre har hovedansvaret for deres barn. Dere kjenner barnet best i familiesammenheng. I barnehagen lærer vi barnet å kjenne i et annet miljø enn i familien og det kan føre til at vi ser sider ved barnet som dere kanskje ikke kjenner så godt. På denne måten utfyller vi hverandre, men det kan også føre til at vi har ulike typer bekymringer omkring barnet. Disse må vi være åpne for, og dele.

8. SAMARBEID MED ANDRE INSTANSER

For at barn og foreldre skal få et mest mulig helhetlig tilbud til beste for barns oppvekst og utvikling, kreves det at familien og barnehagen samarbeider med andre tjenester og institusjoner i kommunen. Et slikt samarbeid gjøres alltid i samarbeid med foreldrene.

«Styreren skal sikre at barnehagen har innarbeidete rutiner for samarbeid med relevante institusjoner, slik som skolen, helsestasjonen, den pedagogisk-psykologiske tjenesten og barnevernet.» (rammeplanen s. 16)

I samarbeid med andre instanser, overholder barnehagen de bestemmelser om taushets- og opplysningsplikt som de er underlagt.

Barnehageansatte har en lovfestet plikt til å melde fra til barneverntjenesten når det er grunnlag for å tro at et barn blir mishandlet i hjemmet, eller det foreligger andre former for alvorlig

omsorgssvikt, eller når et barn har vist vedvarende alvorlige atferdsvansker (barnehageloven § 22).

Felles mål for de kommunale barnehagene:

- Barnehagen skal gripe tidlig inn hvis det foreligger mistanke om omsorgssvikt
- Barnehagen skal i samarbeid med foreldrene sørge for hensiktsmessige tiltak hvis barn ikke viser tilfredsstillende utvikling.

9. PLANLEGGING, VURDERING OG DOKUMENTASJON

«Barnehagen skal være en pedagogisk virksomhet som skal planlegges og vurderes. Barn og foreldre har rett til medvirkning i disse prosessene. Målet med barnehagen som pedagogisk virksomhet, er å gi barna et tilrettelagt tilbud i tråd med barnehageloven og rammeplanen» (rammeplanen s. 37).

«Planleggingen synliggjør hvordan barnehagen fortolker og realiserer rammeplanen og skal være utgangspunkt for refleksjon og utvikling av virksomheten» (s. 37)

«Hovedformålet med vurderingsarbeidet er å sikre at alle barn får et tilbud i tråd med barnehageloven og rammeplanen. Vurderingsarbeidet skal bygge på refleksjoner som hele personalgruppen er involvert i» «Faglige og etiske problemstillinger skal inngå i vurderingsarbeidet» (s. 38)

«Dokumentasjon av personalets arbeid synliggjør hvordan personalet arbeider for å oppfylle kravene i barnehageloven og rammeplanen. Dokumentasjon av det pedagogiske arbeidet skal inngå i barnehagens arbeid med å planlegge, vurdere og utvikle den pedagogiske virksomheten» (s. 39)

Avdelingene skriver halvårsplaner der man forteller litt om hva som skal skje i de forskjellige månedene. Det blir også skrevet månedsplan. Der står det hva de skal jobbe med og hvordan. Der er det også eventuelle andre viktige ting. Det er også et lite resyme fra forrige mnd. Dagsreferatene, bilder og beskjeder blir lagt på Spor.

Vi bruker observasjonsskjemaet ``Alle med`` Skjemaet dekker seks utviklingsområder:

- **Sosio-emosjonell utvikling**
- **Leke-utvikling**
- **Trivsel**
- **Hverdagsaktivitet**
- **Sanse motorisk utvikling**
- **Språkutvikling**

Disse utviklingsområdene er delt opp i fem trinn, de viser barnets utvikling og progresjon. Skjemaet blir kun brukt internt her i barnehagen, og på foreldresamtalene. Personalet evaluerer årsplanen kontinuerlig, på avdeling og personalmøter. Har man satt opp et tema, og dette ikke fenger barna må dette evalueres og endres på. Barnehagen har en brukerundersøkelse annet hvert år. Svarene fra dere foreldre er viktig informasjon, som vi kan bruke til å bygge videre på vårt arbeid her i barnehagen. Resultatene gjennomgås på siste møte i samarbeidsutvalget før sommeren.

AKTIVITETSPLAN

Barnehagen har en aktivitets plan der vi har aktiviteter felles innad i barnehagen og arrangementer med dere som familie. Dette ser ut til å være vanskelig i høst, men vi får se om situasjonen i samfunnet er bedre i det nye året.

Avdelingene utarbeider en halvårsplan som blir delt med foreldregruppen. Månedspanene vil bli lagt ut på Spor, slik at dere kan se hva som skal skje på avdelingen. Personalet dokumenterer også med et lite dagsreferat på Spor, gjerne med bilder fra dagens aktiviteter.

Faglig ansvarlig for årsplanen ved styrer Grethe Dahle.

Årsplanen ble fastsatt i barnehagens samarbeidsutvalg: 27. august 2021

